

גמר חתימה טובה וחג שמח

חלקי בעמלי

בראשות הרה"ג ברוך צבי גרינבוים שליט"א

הדפס וקח הביתה לשבת

פרשת האזינו / ז' בתשרי תשפ"ב / 13.09.2021

דבר העורך

ערב יום הכיפורים, הוא הזמן המקובל במחוזותינו לבקש מחילה וסליחה, ובדרך כלל יש על מה. לכן אפתח בבקשת מחילה מכל מי שנפגע באיזו שהיא דרך, אם בכך שדבריו לא זכו לפרסום הראוי או להבלטה המתאימה, אם משום שלא קיבל את הגיליון בזמן או שהרגיש נפגע מאיזו אמירה או תוכן. חלילה, לא יד מכוונת הייתה בדבר, אלא הכול מקוצר המשיג והעורך ובשגגה גמורה.

בתקופה זו נהוג גם לעשות חשבון נפש. מאחר וכידוע אין אדם רואה נגעי עצמו, אזי לכל הפחות בענייני 'חלקי בעמלי' ו'חלקי בקהילתי', נשמח לשמוע ממכם ביקורת, הערות בונות, הצעות לשיפור וכדומה. אנחנו מבטיחים להשיב לכל פניה בעז"ה במהירות וביחס הראויים.

גיליון זה עוסק בענייני תשובה ובהלכות סוכות, מאחר ובשבוע הבא לא יופיע הגיליון, והופעתו תתחדש אי"ה לאחר החגים.

לסיום, עם סגירת הגיליון הגיעה הידיעה המרה על פטירת אמה של מלכות, הרבנית הצדקנית אסתר דבורה גרינבוים ע"ה, שפרויקט 'חלקי בעמלי' כולו נוסד בעמל רב על ידי בנה, הגאון רבי ברוך צבי גרינבוים שליט"א. בשם הכותבים נשגר כוס תנחומים לבני המשפחה הדגולה, לרבנו שליט"א ולאחים היקרים. שלנו ושלכם, שלה הוא.

גמר חתימה טובה אבי גרינצייג

הדלקת נרות שבת פרשת האזינו

יציאה	כניסה	
19:19	18:02	ירושלים
18:24	18:24	בני ברק
18:13	18:13	חיפה
18:24	18:24	באר שבע

יהי חלקי עמהם

הרה"ג ברוך צבי גרינבוים שליט"א

יום כיפור

א. בתחילת הווידויים אומרים: "מה נאמר לפניך יושב מרום...הלא כל הנסתרות אתה יודע". אמרו נא, אם ה' ממילא יודע הכל, למה צריך לפרט את החטאים שוב ושוב? אלא שהווידוי הוא בשבילנו!

אדם נוטה לטייח ולהדחיק. אנחנו חייבים להבהיר במילים ברורות על מה אנחנו מצטערים. תארו לעצמכם כמה לא נעים לומר בפה מלא למישהו קרוב מה בדיוק עשינו לו רע... אם נרגיש אי נעימות כזו מול אלוקים, ונרגיש כמה טיפשים היינו שעברנו עבירות - יהיה זה וידוי מושלם!

ב. בכל קטע ב'על חטא', תנסו להיזכר ולהיכנס עד כמה שניתן לאווירה של אותה עבירה, ואז לספר לה' על החטא שהיה. אם תרגישו לא נעים כי אתם עומדים לפני ה', עמדתם על סוד הווידוי.

ג. כתוב בספרי הקדמונים שמנהג עתיק היה להתפייס במוצאי (!) יום כיפור איש עם רעהו. מדוע במוצאי ולא לפני?

כי ב'מקרים קשים' שנדרשת עבודת המידות רצינית כדי להשלים, צריך את ה'אור' של יום כיפור שישטוף וינקה אותנו.

ד. יום כיפור הוא יום ה', והוא פועל כמו מקווה, "מקווה ישראל ה'", נכנסים אליו בלי חציצה... ואז הוא מטהר. "ויאמר ה' סלחתי כדברך" - גודל ה'סלחתי' יהיה כגודל ה'דברך', וככל שנעמיק לטבול במעמקי יום הכיפורים, כך נתבשר 'סלחתי' וניולד מחדש.

ה. מברכים בתחילת יום הכיפורים את ברכת שהחיינו. על מה? 1. על עיצומו של יום. 2. על מצוות התשובה המיוחדת ליום כיפור. 3 שימו לב, ביום הכיפורים אנו בעלי תשובה שנולדים מחדש, וכמו שעל כלי חדש מברכים - כך מברכים שהחיינו על עצמנו...

ו. ישנה הבטחה שאם נזכיר את י"ג מידות הרחמים נזכה לסליחה. מהו סוד י"ג מידות שאנו חוזרים עליהם שוב ושוב? מה כדאי לעיין בהם? המטרה של היהודי בעולם היא ללכת בדרך ה' ולהיות כמה שיותר דומים לו, כן כן, כמה שיותר כמותו! טוב ואמיתי כמותו, רחום עם סבלנות כמותו, מוותר ועושה חסד כמותו. כשאנו מזכירים את המידות בשאיפה להיות כמו ה', אנו מקבלים עזרה אלוקית מהזכרת המידה בעצמה שמחוללת אצלנו שינוי וצמיחה. השאיפה להשתנות ולהיות כמו ה', מייצרת סליחה!

ז. "כי ביום הזה יכפר עליכם... לפני ה' תטהרו". כלומר, אם נתכונן ליום כיפור - יום ה', לפני שהוא מגיע - נזכה ל'תטהרו' אמיתי ביום הכיפורים. עבירות שבין אדם לחברו, אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו. ריצוי אמיתי משיב את הכבוד שנלקח מהזולת כשפגעו בו ולקחו את כבודו. המבחן לריצוי אמיתי הוא, האם הנפגע מוכן רק לסלוח או שמוכן גם לחדש את החברות. כשנבקש מה' סליחה ביום הכיפורים, כדאי שנבדוק האם הוא רק מוכן לסלוח לנו או שהצלחנו לרצות אותו לחדש אתנו את הידידות...

חלקי בקהילתי

איגוד גבאי קהילות בוגרי הישיבות

המעוניינים להצטרף לאיגוד גבאי קהילות ולשתף פעולה יחד

נא לפנות במייל:

helki.baamali@gmail.com

הלכות סוכה
הרב קרלינסקי
עמוד 2

תשובה מתוך ערסל
הרב דן טיומקין
עמוד 3

ימים נוראים
אהוד בן יהודה
עמוד 6

תורה שהיא שירה
הרה"ג יצחק אלקיים
עמוד 4

הרה"ג אפרים קרלינסקי, מורה הוראה

הלכות סוכה, ארבעת המינים וחול המועד

שאלה: באמצע סעודת החג נכנסתי מהסוכה למטבח, ונשנשתי כמה חתיכות חסה מהסלט. סברתי לעצמי שאין בעיה במה שאני אוכל מחוץ לסוכה משום שירקות לא חייבים בסוכה, אולם מישהו אמר לי שנהגתי שלא כדיון. האם הוא צודק?

תשובה: אכן בדרך כלל אכילת ירקות וכדומה מותרת מחוץ לסוכה, משום שאכילה זו מוגדרת כ'אכילת עראי' שאינה מחייבת בסוכה, אולם כאשר קובעים סעודה על פת, אזי כל חלק מהסעודה נחשב כ'אכילת קבע', ולכן צדקו דברי המעיר שאסור היה לנשנש את החסה במטבח, משום שבמשך סעודת קבע אסור לאכול או לשתות שום דבר [אפילו מים] מחוץ לסוכה, ויש לשים לב להלכה זו משום שהמכשול בזה מצוי.

שאלה: אשתי אוהבת מאוד לקשט את הסוכה בקישוטים שתלויים מהסכך. חלק מהקישוטים רחבים מעט, וחשבתי שאולי יכולה להיות בעיה בכך שמי שיושב מתחת לקישוטים אלו בעצם יושב מתחת לדבר שפסול לסכך. האם אכן יש בעיה בקישוטים אלו?

תשובה: קישוטים שתלויים בצמוד לסכך, בטלים לסכך ואינם מהווים הפרעה לקיום המצוה, וגם אם הקישוטים רחבים ביותר אין בכך חסרון של ישיבה שלא תחת הסכך. אולם צריכים להיות זהירים בדבר זה, משום שאם הקישוטים משתלשלים כלפי מטה יותר מארבעה טפחים [40 ס"מ], החלקים הנמוכים האלו לא מתבטלים לסכך, ויש בכך תקלה שהיושב תחתיהם אינו יושב תחת הסכך אלא תחת הקישוטים שנחשבים כמובן כסכך פסול, ואסור לשבת תחת סכך פסול הרחב ארבעה טפחים, ולכן כאשר האישה תתלה את הקישוטים, היא צריכה לשים לב שהם יהיו צמודים לסכך.

שאלה: מה הנושא סביב ה'סוכות לנצח'? ראיתי שיש הרבה שיושבים בסוכות אלו, ומאידך יש כאלו שמעדיפים לא להשתמש בסוכות אלו. האם יש סיבה הלכתית להימנעות זו, והאם יש אופן שבו ודאי אפשר לקיים בהידור את מצות סוכה בסוכות אלו?

תשובה: אכן ב'סוכות לנצח' ישנם כמה נקודות שיכולות להוות בעיה הלכתית בלי תשומת לב מספיקה, וכנראה שמפני חששות אלו ישנם הנמנעים משימוש בסוכות אלו. נבאר בקצרה את הנידונים ההלכתיים, ונציין היאך נוכל לקיים בסוכות אלו את מצות סוכה באופן מהודר.

המציאות ב'סוכות לנצח' היא, שבשלושה צדדים יש דפנות העשויות מבד שקשורות למסגרת הסוכה, ובנוסף לזה קובעים במסגרת הסוכה רצועות או מוטות ברזל במרחק של פחות משלושה טפחים אחד מהשני, מרחק שנחשב כסתום על ידי דין 'לבוד'. בצד הרביעי בדרך כלל תולים בד שמשמש כעין וילון.

הבדים מצד עצמם לא מספיקים להכשר דפנות. לא רק באופן שהבד לא מתוח היטב והוא מתנפנף ברוח, שבה

ברוך דיין האמת

כוס תנחומים נשגר קמיה מורנו ורבונו

הגאון הגדול
רבי ברוך צבי גרינבוים שליט"א

מייסד 'חלקי בעמלי'
ו'חלקי בקהילתי'

והאחים הנכבדים הרבנים
שליט"א

עקב פטירת אמם
הרבנית הצדקנית

מרת אסתר דבורה

גרינבוים ע"ה

אשת חיל מי ימצא ורחוק
מפנינים מכרה

בני המשפחה
יושבים שבעה בביתה,
רחוב יונה הנביא 18, בני ברק

ובלע המוות לנצח,
ומחה ה' אלוקים דמעה
מעל כל פנים

מערכת 'חלקי בעמלי'

חלקי בקהילתי

איגוד גבאי קהילות תורניות

יזמים קהילתיים או גבאי קהילות תורניות
המעוניינים להצטרף לאיגוד גבאי הקהילות
ולשתף פעולה יחד, במגוון נושאים
המעניינים את חברי קהילות בוגרי הישיבות
העמלים לפרנסתם

מוזמנים לפנות למייל helki.baamali@gmail.com

בברכה

תשובה מתוך ערסל?

רציתי לשאול שאלה אישית, בינינו: האם אנחנו מצפים ליום הכיפורים, שמחים ונרגשים לקראתו, או שמא יש בליבנו איזה עול בגלל הימים הנוראים, ואנחנו מחכים שהם יעברו כבר?

יש מקום להודות בקושי של הימים הללו. לא לחינם הם נקראים 'ימים נוראים'. שעות רבות בבית הכנסת עם וידויים, במשך ימי הסליחות, שוב ושוב מזכירים את חטאינו, עוד ועוד דפיקות על החזה כמה אשמנו ובגדנו. לא קל, וזה עוד יתגבר, עד לשיא של יום הכיפורים, שבו כל היום נהיה בבית הכנסת, עסוקים בוידוי ותשובה. אה, וכמובן - גם הצום של יום הכיפורים ודאי אינו מוסיף. נשמע מוכר?

מה נעשה, שיום הכיפורים דווקא הוגדר על ידי חז"ל כאחד מהימים השמחים ביותר בשנה (תענית ל' ב'). צריך להבין מה קורה פה, כדי שנוכל 'לשווק' את זה לעצמנו ולילדינו בצורה נעימה ואמיתית.

נקודת הפתיחה היא שכל יהודי הוא טוב גמור, ומשכן לנשמה האלוקית. ולמרות פגעי הזמן, בעומק נפשותינו, תמיד נשארת אותה נקודה טהורה, כי העוונות תמיד נשארים חיצוניים, וכמו שנאמר: "אַל תִּתְּאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֹרֶת, שְׁשֻׁזְפְּתֵי הַשְּׁמַשׁ". וכמו פך השמן הטהור, תמיד אפשר לחזור ולהתחבר לאותה נקודה.

היצר הרע מנסה להשתמש ביום הכיפורים כיום מייאש, ומצרצר ומזכיר לנו כמה חטאנו, ושאינו לנו סיכוי. אבל האמת הפוכה ממש. היום הזה בא ללמד שלעולם אין לו לאדם להתייאש מהעבירות שלו, כיון שבכוחו לעשות תשובה, ובכך העוון נמחה, והוא חוזר ומתדבק בה, וכמו שנאמר בהפטרה: "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹהֶיךָ".

חז"ל תיקנו לנו לומר ביום הכיפורים עשרה וידויים כחלק מסדר התפילה. מטרת הוידוי היא לא לספר לעצמנו כמה אנחנו גרועים, אלא להיפך, להמחיש עד כמה החטא חיצוני לנו, ובעצם הוידוי זוכים לסלק את המחיצות, וחותרים ומתקרבים לבורא, לאותה נקודה טובה שקיימת וצרוכה בנו. ואם כן, הוידוי הוא האמצעי דרכו מגלים שבעצם האני האמיתי הוא יותר טוב! ולכן, נוהגים לומר את הוידויים בניגון, ולא בקינה, כיון שהעבירות נהפכות לזכויות, וראוי לשיר על זה כעל זכויות (תפארת ישראל תענית ד' ח').

תהליך התשובה מחייב התבוננות, וסתם צום הוא אף פעם לא דבר כייפי ונעים. יותר נחמד היה לעבוד את בוראנו מתוך ערסל המתוח בין עצי דקל עם משקה פירות טבעי. בלי התבוננות פנימית, קשה מאד לחוות את זה, ואצל נערינו המתוקים, הכוח המתבונן לא תמיד הגיע לבשלות. כמה חשוב שתהליך התשובה וחשבון הנפש שלנו, לא יחלחל לילדינו כעצבים מרירים, זועפים וכאובים. יש הרבה סיפורים על גדולי ישראל שבעיצומו של היום הקדוש לא שכחו לחייך, לומר מילה טובה, להפיג צער מיהודי על ידי הקשבה והשתתפות.

יום אחד בשנה מוקדש לכביסה, ליבון עוונות, בו אנו מזכירים לעצמנו מה באמת תפקידנו, מה באמת מעכב וחוצץ בינינו לבין התפקוד הראוי. וזכות חשבון הנפש הזה מאפשרת לנו לסלוח: לעצמנו, לחברינו, למשפחתנו. לפתוח דף חדש עם הקב"ה. לכן זה 'יום טוב', יום של שמחה. את המסר הזה כדאי להפנים ואיתו לגשת לעבודת היום.

יהי רצון שנזכה כולנו לכפרת עוונות ולהתחדשות של שמחה!

הרה"ג אפרים קרלינסקי, מורה הוראה

הוא כלל לא נחשב לדופן, אלא אפילו אם הבד מתוח היטב אין בכך די, משום שחוששים שהמתיחה תתרופף בלי שישים לב, ולכן העושה את דפנותיו מבדים מתוחים צריך גם 'רשת בטחון' בצורה של רצועות לבוד משלושה צדדים.

אולם רצועות אלו יכולות רק להיות 'רשת בטחון', ולא יכולות להספיק לבד, משום שבהלכה מבואר שכאשר בונים סוכה רק מרצועות של 'לבוד' חייבים לעשות אותם מכל ארבעת הצדדים, והגם שבדרך כלל לסוכה מספיקים שלוש דפנות, אולם כאשר הדפנות הם מ'לבוד' צריכים ארבע דפנות, והמציאות ב'סוכות לנצח' היא שבצד הרביעי אין רצועות או מוטות של 'לבוד'.

יוצא אם כן, שבשביל להכשיר בהידור את הדפנות האלו, צריכים שהבדים יהיו מתוחים היטב באופן שאינם מתנפפים כלל ברוח, ובנוסף לכך חייבים למתוח את רצועות ה'לבוד' באופן ראוי, דהיינו, שהרצועה העליונה תהיה בגובה מטר, ובין כל רצועה יהיה פחות מ-30 ס"מ.

גם על אופן נתינת הסכך ב'סוכות לנצח' צריך לתת את הדעת. המציאות היא שבדרך כלל הסכך יושב ישירות על המסגרת שעשויה מברזל, ובאופן זה הסוכה אינה לכתחילה כלל וכלל, משום שבהלכה מבואר שלכתחילה אין לשבת בסוכה שהסכך שלה יושב ישירות על דבר הפסול לסיכוך, כגון ברזל וכדומה. בשביל לתקן את הנקודה הזו, צריכים להעמיד את הסכך על קרשים מעץ, שהם אלו שיונחו על מסגרת הברזל, ויש לתכנן זאת באופן כזה שלולי הקרשים הסכך היה נופל לגמרי, וכאשר אכן מניחים את הקרשים והסכך באופן כזה נוצר מצב שה'מעמיד' של הסכך עשוי מדבר הכשר לסיכוך.

שאלה: אנחנו רוצים לצאת לטיול ארוך בחול המועד סוכות, וכפי הנראה לא תהיה לנו סוכה בשביל לאכול את הארוחות שאנחנו לוקחים איתנו לטיול. האם מותר לצאת לטיול כאשר יודעים שלא תהיה סוכה בדרך?

תשובה: בעל האגרות משה זצ"ל סבר שאסור לצאת לטיול כאשר ידוע שלא יוכל לאכול בסוכה תוך כדי הטיול, אולם דעת רוב הפוסקים שלא כדבריו, ומותר לצאת לטיול גם אם ידוע שלא תהיה סוכה כשרה בדרך בשביל לאכול בה, והמטיילים יכולים לאכול את סעודתם מחוץ לסוכה.

שאלה: בכל המסעדות הכשרות יש סוכות לימי החג. האם גוף הכשרות שנותן הכשר למסעדה עצמה מפקח גם על כשרות הסוכה? או שאולי לא צריך בכלל פיקוח על כשרות הסוכה?

תשובה: הפיקוח על כשרות המאכלים במסעדה לא כולל פיקוח על כשרות מבני הסוכה שהמסעדות מציבות לתועלת הסועדים בימי חג הסוכות, ויש להצטער על כך, משום שהתקלות בסוכות מסוג זה הם רבות. מציאות זו מחייבת את הסועדים במסעדה לברר את ההלכות הבסיסיות שנצרכות להכשר סוכה ולבדוק בעצמם האם אכן הסוכה כשרה לבל ישלחו באיסור אכילה חוץ לסוכה, וודאי שאין לסמוך על כך ש'כולם אוכלים במסעדה זו בסוכות' בשביל להחליט שהסוכה אכן כשרה.

התקלות מצויות בעיקר בסוכות מהסוג של 'סוכות

יש להם חלק

הרה"ג אפרים קרלינסקי, מורה הוראה

לנצח' שהבאנו לעיל, שבהם צריכים הסועדים לשים לב שהסדינים מתוחים ושרצועות ה'לבוד' מונחים במיקום הנכון. עוד הלכה שאינה ידועה כל הצורך, היא ההלכה בסדר בניית הסוכה, שחייבים קודם לבנות את הדפנות של הסוכה ורק אחר כך להניח את הסכך על המסגרת, ובמקרים רבים הסוכות שעשויים ממסגרת שעליה מניחים את הסכך [כמו ב'סוכות לנצח'] מניחים את הסכך מיד אחרי שבונים את המסגרת, ורק אחר כך מותחים את הסדינים ואת הרצועות, ובמקרה כזה הסוכה פסולה. תקלה זו מתאפיינת בכך שבהלכה זו אין הבדל במראה בין סוכה פסולה לסוכה כשרה, ולסועד במסעדה אין דרך לדעת על סמך ראייתו באיזה סדר בנו את הסוכה, ואם העובד של המסעדה שבנה את הסוכה לא היה מודע להלכה זו, יש חשש שאכן הסוכה פסולה. כמו כן, בסוכה שבנויה על המדרכה, צריכים לשים לב שאין עצים נוטים מעל חלקים מהסוכה, משום שלא מקיימים מצות סוכה כשיושבים בסוכה בשטח שנמצא מתחת לענפי עצים. יש עוד פרטי הלכה במבנה הסוכה, ומטבע הדברים קשה לתמצת את כולם במסגרת זו, ובעת הצורך ניתן להתייעץ [על ידי תיאור הסוכה או שליחת תמונות] עם רב הבקי בהלכות סוכה.

שאלה: בשנים האחרונות נפוץ מאוד קניית ארבעת המינים באריזות סגורות עם חותמת כשרות על רמת הידור המינים. האם אפשר להשתמש בארבעת המינים האלו בלי בדיקה נוספת, על סמך הצהרת הבדיקה שנמצאת על האריזה?

תשובה: הגם שיש הכשר על בדיקת המינים הנמכרים באריזות סגורות, מכל מקום המציאות מוכיחה שישנם אי דיוקים במיון וקביעת כשרות מינים אלו, ולכן אלו הקונים ד' מינים באריזות סגורות, טוב יעשו אם יבדקו אותם לפני החג. אלו שאינם בקיאים לבדוק זאת, יוכלו לעשות זאת על ידי אחד ממורי ההוראה הרבים המצויים בהלכות אלו.

יש לעורר כאן במיוחד על הערבות הנמכרות באריזות סגורות, שפעמים רבות העלים נושרים תוך כדי הוצאתם מהשקית, וכן מצוי מאוד שהערבות האלו נכמשות ומתייבשות אחרי יום או יומיים, וצריכים לבדוק היטב את הערבות הן בשעת הוצאתם מהניילון, והן בימים שאחרי קשירתם באיגוד הלולב, ולראות שאכן ראויות הערבות למצוה.

שאלה: פעמים רבות ישנם ילדים שעדיין לא הגיעו לגיל מצוות שמוכרים ארבעת המינים [הדבר מצוי במיוחד בערבות]. האם יש שאלה בקניית המינים מילד קטן?

תשובה: בהלכה מבואר שלקטן יש כוח לקנות חפצים, אולם אין בידו להקנות לאחרים, ולכן אם ארבעת המינים שבדוכן שייכים לקטן, וכגון שהוא עצמו קנה אותם מהסיטונאי, אין לגדול לקנות אותם לצורך מצות היום הראשון של סוכות, משום שכלל לא בטוח שהגדול קונה את המינים, וביום הראשון צריכים שארבעת המינים יהיו בבעלות גמורה של האדם בשביל שיוכל לקיים מצוותו.

לעומת זאת, פעמים רבות המינים שבדוכן שייכים לאדם גדול, והקטן משמש שם רק כ'פקיד' לקבלת הכסף,

תורה שהיא שירה

הרה"ג יצחק אלקיים שליט"א

ראש רשת הכוללים 'עיתים'

בימים אלו שכולנו רוצים לצאת זכאים בדין ולזכות לשנה טובה ומבורכת, צריך לדעת שיש חשיבות מיוחדת להוסיף חיילים לתורה ולהקפיד יותר על קביעות עיתים לתורה, כי הרי אנו מבקשים בתפילה "אם כבנים, רחמנו כרחם אב על בנים", ובכוח התורה יש כוח מיוחד לעורר בחינה של בנים, שהרי אמרו חז"ל כל המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו, והקב"ה שהוא מלמד תורה לעמו ישראל וכשאדם עוסק בתורה והשכינה יושבת כנגדו, אז מתעוררת אותה אהבה של בן לאביו ואז הקב"ה באמת ירחם עלינו ויגזור לנו גזירות טובות. מובא ברבי חיים ויטאל שאף על פי שביום הושענא רבא נמסרים הפתקים ולכאורה נגמר הדין של עם ישראל, בכל זאת בשמחת תורה אפשר עדיין לבטל את הגזירה על ידי שמחת התורה וההקפות שעושים לכבודה של תורה, ורואים מכאן עד כמה כוח התורה יכול להשפיע ולהכריע לגבי עתיד השנה הקרובה. קראנו בפרשת וילך "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל", ורש"י מסביר: את השירה הזאת, זה שירת האזינו השמים ואדברה וגו', ואחר כך כתוב "והיה כי תמצאן אותו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו וגו'", והיינו שלא יוכלו בני ישראל לומר, אילו היינו יודעים בכל אלו הרעות לא היינו עוברים על המצוות, כי אז יקראו את השירה הזאת ששם כתוב בפירוש את ההתראה על כל הרעות.

לכאורה יש לשאול, למה הציווי של ועתה כתבו לכם זה דווקא על שירת האזינו, הרי יש עוד מקומות בתורה שכתובים בהם התראות איך צריך לנהוג כל יהודי ואזהרות מה יהיה אם חלילה לא יתנהג איך שהתורה רוצה? וצ"ל שאם רוצים להחדיר לנו את התורה, שתמיד נזכור אותה ונהיה מחוברים אליה זה חייב להיות דרך "שירה", כשהתורה אצל האדם היא שירה ולא עול, אז הוא לומד מתוך שמחה ומקיים את המצוות בחשק ולא כמשאוי.

על דרך זה מביאים בשם הרב מפוניבז' על הגמרא במגילה (דף ג') שהמלאך בא בתביעה ליהושע אמש ביטלתם תמיד של בין הערביים ועכשיו ביטלתם תלמוד תורה, אמר לו על איזה מהם באת? אמר לו עתה באתי. ופירש בתוס' שזה על תלמוד תורה, דכתיב ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. ושאל הרב מפוניבז' איך אפשר לתבוע על תלמוד תורה בשעת מלחמה, שהוא זמן של פיקוח נפש וצריך להתעסק אך ורק בתכסיסי מלחמה? וביאר שתוס' דווקא הביאו את הפסוק הזה שהתורה היא "שירה" והיינו שאם התורה אצל האדם היא כשירה אז אפשר לתבוע על ביטולה גם בשעת מלחמה, כי מי שהתורה אצלו היא משא כבד, אז בשעת מלחמה הוא באמת לא מסוגל להתרכז בלימוד, אך מי שהתורה אצלו היא כמו שירה, אז גם בזמנים הכי קשים הוא לא יכול להיפרד ממנה.

מסופר על המלמד שהיה מלמד את בניו של הבית הלוי שהיה שקוע בלימוד בצורה בלתי רגילה, ופעם אחת נקלע למקום לימודם שוטר רוסי והפריע להם ללמוד ואותו מלמד קם וסטר לשוטר סטירה מצלצלת. בתוך כמה דקות הגיעה המשטרה הרוסית ועצרה את המלמד, ורק לאחר מאמצים מרובים הבית הלוי הצליח לשחררו. לאחר שפגש אותו שאלו הבית הלוי איך העלה על דעתו לעשות כזה מעשה לשוטר רוסי, וכי לא היה מודע לסכנה שבעניין? והשיב לו המלמד מה יכולתי לעשות השוטר הגיע והפריע לנו באמצע תוס'... ולא יכולתי לסבול את זה. עד כדי כך הייתה תשוקתו ללימוד התורה, כי התורה הייתה בגדר של שירת חיו.

שנזכה בעזרת ה' שהתורה תהיה שירת חיינו ונוכל לקבוע עיתים לתורה ללא

מפריעים וקשיים.

גמר חתימה טובה!

יש להם חלק

הרה"ג אפרים קרלינסקי, מורה הוראה

ומדוכן כזה אין בעיה לקנות את ארבעת המינים, משום שהגדול שבבעלותו המינים הוא זה שמקנה לקונה את המינים, ונחשבים הם בבעלותו לגמרי לקיום המצווה.

שאלה: ראיתי שמורי הוראה שבודקים ארבעת המינים, משתמשים בזכוכית מגדלת בזמן בדיקת האתרוג והלולב. האם אכן יש מקור הלכתי לבדיקה מדוקדקת זו, ומה צריך לבדוק באופן זה?

תשובה: ברוב המקרים קביעת הכשרות של האתרוג לא מצריכה זכוכית מגדלת, אולם יש פסול אחד שבשבילו אכן צריכים לבדוק באופן זה את האתרוג. כאשר דנים על נקודות שחורות [שפוסלות את האתרוג כאשר הם נמצאות בחלקו העליון, או בריבוי נקודות כאלו בשאר האתרוג] הדבר נקבע על פי ראיית האדם בהחזיקו את האתרוג כנגד עיניו [בערך לפי המרחק שמסתכלים בטלפון הנייד], דהיינו, אם במרחק זה לא רואים את הנקודה השחורה, אין לפסול את האתרוג גם אם הנקודה יכולה להראות על ידי זכוכית מגדלת.

אולם כאשר דנים על פסול של 'חסר' באתרוג, בדיקה על ידי זכוכית מגדלת היא הקובעת את הפסול, דהיינו, גם אם על ידי ראייה רגילה לא רואים שהאתרוג חסר במקצת, ועל ידי הזכוכית רואים את החיסרון, האתרוג פסול.

בבדיקת הלולב, מעיקר הדין אין פסולים שצריכים בדיקה על ידי זכוכית מגדלת, והגם שישנם הבודקים אם ראש הלולב 'נקטם' על ידי הגדלה, מעיקר הדין מספיק בראיית האדם עצמו בשביל לקבוע אם הלולב קטום או לא.

שאלה: מהו האופן הנכון לקשור ולאגוד את הלולב, הערבה וההדס?

תשובה: לכתחילה יש לאגוד את הלולב ההדסים והערבות בקשירה הדוקה היטב בשביל שיהיה 'נוי מצוה'. על פי הקבלה, יש לקשור את ההדסים מעט גבוה יותר מהערבות, וצריכים להשאיר את הטפח העליון [10 ס"מ] של שדרת הלולב פנוי, בלי לאגוד כנגדו מההדסים או הערבות. בנוסף לאיגוד שלושת המינים האלו יחד, מבואר בהלכה לקשור על הלולב עצמו שלוש עלים [בצורה של טבעת וכדומה], וצריך להקפיד שה-10 ס"מ העליונים של שדרת הלולב יהיו מעל הטבעת העליונה.

שאלה: האם יש בגדים שמותרים בכביסה בחול המועד? כאשר אני מכבסת בגדים שמותרים בכיבוס בחול המועד, האם מותר לי להוסיף למכונה שממילא עובדת גם בגדים שמצד עצמם אסורים בכיבוס בחול המועד?

תשובה: הגם שמצד הכללים הרגילים של מלאכת חול המועד היה מותר לכבס לצורך החג, מכל מקום גזרו חז"ל גזירה מיוחדת על כיבוס הבגדים בחג בשביל שאדם לא ייכנס לחג בלי בגדים נקיים. עם זאת, על בגדים שרגילים להתלכלך באופן תדיר לא גזרו חז"ל, ולכן בגדים של ילדים קטנים

שנה חדשה. התחלות חדשות.

תכנית שגרירים שליחות במרחב הכללי 'אחים לנפש' מבית 'נפש יהודי'

ארגון "נפש יהודי" העוסק בלימוד ערכי היהדות לסטודנטים/יות ברחבי הארץ, מזמין אותך ליטול חלק במיזם ייחודי - "אחים לנפש".

המיזם נועד לחבר ללימוד משותף, שעה אחת בשבוע, צעירים וצעירות אקדמאיים בוגרי "נפש יהודי" לבין אנשי ונשות עסקים ובעלי מקצועות חופשיים מהציבור חרדי.

כיום משתתפים בתכנית למעלה ממאתיים וחמישים זוגות של חברות והביקוש לתוכנית בקרב הצעירים האקדמיים הולך וגובר.

לקראת השנה החדשה, אתם מוזמנים להצטרף לשעה שבועית שמאירה את העולם.

הלמידה נעשית באמצעות פלטפורמת ZOOM במתכונת של חברותא במסגרת התכנית תקבלו מידי שבוע מצגת-תוכן מושקעת וייחודית, דפי מבואות והנחיות מפורטות

מוכנים? מהרו להירשם:

[/https://achimlanefesh.org.il/reg-achim-2](https://achimlanefesh.org.il/reg-achim-2)

התכנית מתאימה לגברים ולנשים

הרה"ג אפרים קרלינסקי, מורה הוראה

שרגילים ללכלך את בגדיהם מותר לכבס בחוה"מ כאשר הדבר נצרך. גיל הקטנים שבגדיהם הותרו בכיבוס לא התפרש בהלכה, ושמעתי מאחד מפוסקי ירושלים שהכל תלוי באופי הקטן, ויש ילדים בני 10 שעדיין מלכלכים את בגדיהם תדיר. הרבה פוסקים התירו לכבס גם בגדים הסמוכים לגוף שמתלכלכים ומחליפים אותם תדיר, ובשעת הצורך אפשר להקל כדעתם.

נדגיש שוב, שההיתר לכבס את כל הנ"ל הוא רק כאשר הכיבוס נצרך למועד, וככל מלאכות המועד שאסור לעשותן לצורך אחר המועד, ולכן רק אם הבגדים מהסוג הנ"ל התלכלכו כולם בחג, מותר לכבס מהם לצורך השימוש במועד.

בנוגע לשאלה השנייה, אסור להוסיף למכונת הכביסה שום בגד שנאסר בכיבוס מצד עצמו, גם אם המכונה ממילא פועלת לכיבוס בגדים המותרים.

שאלה: מכונת הכביסה שלי התקלקלה ממש לפני כניסת החג, ואני זקוקה לה בשביל לכבס במהלך ימי חול המועד את הבגדים של הילדים הקטנים שמותרים בכיבוס. האם מותר לי להזמין בימי חול המועד טכנאי שיתקן את מכונת הכביסה?

תשובה: הגם שהמכונה נצרכת לשימוש בימי המועד, מכל מקום אסרו פוסקי זמננו את התיקון, משום שתיקון זה מוגדר כ'מעשה אומן', וגם מלאכות הנצרכות לצורך המועד מותרים רק באופן של 'מעשה הדיוט'. עקרונית היה אפשר להתיר את התיקון אם הוא היה יכול להיעשות בצורה לא מקצועית ובאופן זמני, משום שתיקון כזה מוגדר כ'מעשה הדיוט', אולם במישור המעשי אין זה דבר מציאותי לתקן מכונת כביסה בצורה כזאת. עם זאת, ישנה דעה שעל פיה נוכל להקל בתיקון מכונת הכביסה, ואם הדבר נחוץ ביותר אפשר להתייעץ עם רב הבקי בהלכות חול המועד.

שאלה: אשתי רוצה לדעת, כשהיא מתעסקת במטבח בחול המועד בבישולי סעודות החג, האם מותר לה להוסיף עוד מהמאכלים שהיא מבשלת בשביל שבת שאחרי חול המועד? למשל, היא רוצה לבשל סיר נוסף של עוף, או להכין פשטידת תפוח"א נוספת בשביל לחסוך מהטרחה של ערב שבת שאחרי החג.

תשובה: כל מלאכה שנעשית שלא לצורך חול המועד אסורה, ולכן אסור לבשל אוכל מחול המועד לצורך סעודות של אחר המועד, ואפילו אם ההכנה בחול המועד תהיה בפחות טרחה מההכנה של אחר המועד [כמו האופן בשאלה], הדבר אסור.

הרב עונה לשאלות בהלכות סוכה וחול המועד במהלך ימי ערב החג והחג בטלפון: 058-3279418

לא איומים ולא נוראיים - ימים נוראים

אהוד בן יהודה / מנהל תוכנית 'אבני דרך' ק.מ.ח.

זה מתחיל במוצאי מנוחה, בו מקדמים תחילה. ונמשך עד למוצאי היום הקדוש, ותפילת מעריב של אחרי נעילה. לאורך כל פרק הזמן הזה, מתחדד המתח התמידי המתקיים בעולמנו הליטאי, בין מוח ולב.

יש קהילות שמופעלות על ידי תעצומות רגש והשתפכות נפש. שרפי מעלה בשרעפי קודש. אצלנו, פחות תפס העניין הזה. יותר לבדוק את השפיץ של הלולב, אם סגור עד למעלה. את השליש העליון של האתרוג, אם נקי מכל פינטעל. אז במשך השנה, קל יותר לשמור על קור הגיוני, בלי להיסחף למחוזות רחוקים. אבל קשה יותר, בימים נוראים. כי מה זה רגש, מהו הרגש, ומה עושים עם כל זה, בעולם שאמון על דיוק בתיבות הגמרא, ירידה לעומק סברות הראשונים, דקדוק הלכה, וחידוד מחשבה.

בפרק הזמן הזה, בין מוצאי מנוחה למוצאי נעילה, כל המערכת הזו מתעוררת לחיים. עכשיו להתרגש, מאוד. חיל ורעדה יאחזון, בינונים תלויים ועומדים, ממש עם החבל סביב הגרון, וכיסא שמתנדנד. רק חסר שמישהו יבעט בכיסא - אמר המשגיח - ונגמר הסיפור.

ומעל כל אלו, היהלום שבכתר תפילות הימים הנוראים, בכי בדמעות, באנחות שמשברות חצי גופו של אדם, גנוחי גנח וילולי יליל. האר"י הרי כותב שמי שאינו בוכה, נשמתו פגומה. ומי שבוכה, תפילתו כידוע מתקבלת מיד, שנאמר 'ותרא נער בוכה' ומיד 'ותחמול עליו'. זוכר את עצמי כילד, מתבונן באבי מורי שליט"א, עומד לפני קונו. תפילתו כמונה מעות. ביישוב הדעת, ברצינות וכובד ראש. רק מה? בלי דמעות. כולם מסביב מתייפחים בטליתות, ורק אבא, בפנים חתומות ועיניים יבשות.

כשבגרת, התרגשתי לגלות את הלחץ והמתח של הימים הנוראיים, הולך ונבנה בתוכי. פלגי מים ירדו עיני, סער מתחולל ברעיוני. שנים עברו, עד ליום בו קיבלתי את הסטירה, והיא צלצלה כהוגן. לא מצליח להיזכר איפה מצאתי את המשפט הזה, שהכה בי ללא רחם. גם לא יודע מי בעל המימרה. אבל כך אמר אותו אדם גדול: 'לפעמים, יכול אדם לבכות בימים נוראים, רק מתוך הרגל. רק משום שבכה בשנה שעברה'. בום.

חודש תשרי, אצל כולנו, הוא בועת זמן, בתוכה הכול ידוע. בית הכנסת, החזן, התוקע והמקרא. אנחנו מעדיפים לשמר את שהורגלנו בו. המנגינה המוכרת, המקום הקבוע, והמחזור הוותיק. בתוך הבועה הזו, אנחנו גם זוכרים בקלות את אירועי השנים שעברו לפרטי פרטים, וטוב לנו עם השגרה היציבה הזו, שמחברת אותנו אל אוירת הימים האלו.

אז מה אומר לי עכשיו אותו צדיק נסתר? שגם הבכי יכול להיות חלק מהתפאורה? אבל הוא הרי בא מהלב, איך אפשר להעמיד אותו בשורה אחת עם זמזום 'ויאתיו' או מנגינת 'ונתנה תוקף'? סתם אני מרגיש רגיש וכואב? אני דואג ולחוץ - רק מן השפה ולחוץ?

בסוף חוזרים לדברים הפשוטים. איש חכם, שהיה הראשון להטעימני טעמה של סוגיה אמר לי: 'פשטות, עמקות, פשטות'. תמיד תנסה ללמוד קודם כמו גר צדק. כאילו אתה רואה את השורות האלו בפעם הראשונה, והן נטולות כל הקשר. תלמד פשוט. כמו ילד בכיתה ג'. אחר כך, תצלול לעומק, ותפלפל בסברא מה מתיישב בדעתך והבנתך, ואז, אחרי כל הפלפולים, תנסה לחזור ולראות את הרובד החיצוני. בפשטעס.

אז התרחקתי מהפלצות, וניסיתי בפשטות, להבין את עבודת הימים האלו. הגעתי לרמב"ם שמסביר למה לא אומרים הלל בימים נוראים: "לפי שהם ימי עבודה, והכנעה, ופחד ומורא מהשם, ויראה ממנו, ומברח ומנוס אליו. ותשובה ותחנונים, ובקשת כפרה וסליחה", ומסיים: "ובכל אלו העניינים - אינו הגון השחוק והשמחה".

כן, אלו ימים של עבודה, יש המון מה לעבוד. זה שלב הסיכומים, אין דרך לברוח. ואם כבר לברוח ולנוס - אז רק - אליו. אין דרך להסתכל לאחור על שנה שחלפה, בשלוות נפש. אין דרך לבקש על שנה חדשה בקור רוח. זה יום גדול והוא מעורר יראה. רק לא פחד משתק, לא לחץ מקפיא. יראת כבוד מפני הדר גאונו של שופט כל הארץ, יראה שמביאה לידי מעשה.

כל אחד ומה שנוגע בו. אם מוסר בשפתיים דולקות, מעורר את החיבור - מה טוב ומה נעים. אם שירת האמונה בחזון האיש, או שיעור באמונת האיש הבודד. נפש שמשון, שפתי חיים, שיחות מוסר או הלכות תשובה. רק לא ללכת לאיבוד ביער הזה. להיפך, למצוא את העץ האחד והמיוחד, עליו אפשר לטפס. לעלות גבוה, לראות צמרות ולנשום פסגות. על אחד ההרים אשר אומר אליך.

ואז לעמוד בבית הכנסת, בין מאמינים, בני מאמינים. אחד בין רבים. ציבור שהשליח שלו, פותח עכשיו בניגון המוכר 'ברכו את ה' המבורך' מעריב ראשונה של שנה חדשה. לקבל עול מלכות, להיות שייך לדבר גדול עצום ונשגב. בן לעם הנבחר, בניו ועבדיו של האדון ברוך הוא.

מרגש ממש. אני אומר לכם, אפשר לבכות.

קהילת שיכון ג' בני ברק

קרוב למאה משפחות מסתופפות באחת הקהילות המצליחות ביותר בבני ברק << בשיחה עם אחד המייסדים, הוא חושף את סוד ההצלחה - שיעורי תורה, החזקת תורה ודיבוק חברים >> וגם: הרב האהוב, התמיכה הפנימית ויישור הקו עם המיינסטרים החרדי

חייו של החרדי העובד מתאפיינים כקיום של מיעוט בתוך רוב חרדי לומד. הקדשנו לא מעט כתבות לאתגר של בוגרי הישיבות העמלים לפרנסתם לנהל את חייהם בתוך המרחב החרדי הישיבתי, אולם בבואי לסקר את קהילת שיכון ג' בבני ברק, גיליתי כי ישנן קהילות שכאלו, שמצליחות לאתגר קהילות נחשקות ולהפוך לסמל ודוגמה לאחרים. צללנו לעומקה של הקהילה יחד עם גדעון כץ, מראשי ומייסדי הקהילה.

איך הכל התחיל?

כץ: "הקהילה נוסדה לפני 15 שנה. בשיכון ג' בבני ברק, אז שכונה מתחדשת. רצינו לעשות משהו חיובי ולהתפלל ביחד. אנחנו קבוצה שהיינו קרובים בדעה ובגיל - כולם בוגרי ישיבות קדושות שרצו לחבור לקהילה מגובשת. התחלנו מ-40 משפחות והיום אנחנו קרוב למאה משפחות."

הבחירה בבית כנסת ייחודי לקהילה של חרדים עמלים לפרנסתם, מושפעת ממקום המגורים של חברי הקבוצה, אך גם משיקולים של השקפה וארחות חיים. כץ מרחיב ומספר: "בשנה הראשונה למגורנו בשיכון ג', כבר הרגישו צורך של אחווה. כל אחד מהחברים רצה להיות חבר מרכזי בבית הכנסת, בקהילה, ולא חבר נספח. כאמור, רוב החברים קרובים לדעה וקרובים לגיל, מה שהוביל להקמת הקהילה שצמחה לממדים גדולים עם השנים."

מה מאגד אתכם יחד?

"החברים שלא הכירו אחד את השני בתחילה, נהיו ממש חברים קרובים מהרגע הראשון. מה שאיחד ביניהם היו שיעורי תורה שנוסדו תוך זמן קצר. יש רצון משותף להיות עם אנשים בסגנון שלך, ומצד שני לא להתפשר על הצרכים הדתיים. כבר בתקופה הראשונה נוסד שיעור דף היומי, ולאחר תקופה נוסדו עוד שיעורים בבוקר ובערב."

הקהילה בשיכון ג' מתאחדת סביב רב שמנווט את דרכה. כץ חושף טפח ממעלותיו ודמותו של רב הקהילה: "הרב שלום מאיר וולך, תלמיד חכם בשיעור שקשה לתאר, בקי בכל מכמני התורה. לא רק שהוא בקי בכל התורה כולה, הוא אחד מאלופי העולם בהנגשת הדברים לציבור בגובה העיניים. רוב העולם נהנה מספריו הרבים ואנחנו זוכים לקבל את זה מכלי ראשון. צורת ההנגשה שלו מעוררת התפעלות. הרב הוא חלק בלתי נפרד מחייו של כל חבר בקהילה."

מה רמת המעורבות של הרב בחייכם?

"כולם מחוברים אליו. גם בעלי בתים מרכינים ראשם בפניו. כל אחד לפי איך שהוא מרגיש

מעייניו. יש לנו בעל בית בקהילה שנבחן על כל הש"ס במסגרת מפעל הש"ס. אנחנו משתדלים כל העת ליצור אווירה שהתורה היא הכי חשובה."

מה עם הנושא הרגיש של קבלה למוסדות חינוך?

"יש פה חברה שהולכים לישיבות הכי טובות. יש עזרה הדדית בנושא הזה כדי להגיע לשם. באשר לקבלת ילדים למוסדות - עוברים את זה בשלום. כל אחד מבין את מקומו. יש לנו חידר שאנחנו בידידות איתו - ת"ת 'בוסטון' ולא מעט מהילדים שלנו לומדים שם."

לכץ חשוב להדגיש כי "בית הכנסת בשביל 80 אחוז מהאנשים הוא המסגרת החברתית. אנשים שרצו לעזוב לא עברו דירה כי הם הרגישו שייכות לקהילה. חלק עברו דירה למקומות רחוקים, אבל הם הולכים חצי שעה ברגל בשבתות עד לבית הכנסת, הפכנו דבוקה אחת."

לסיום, מה המסר שאתה רוצה להעביר למי שרואה

את הדברים ורוצה להעתיק את המודל?

"כל חיבור שהוא לא על בסיס רוחני, לא יחזיק מעמד. הדבר הראשון שצריך לקבוע זה שיעורים משותפים. ברגע שיש את הבסיס הזה זה עושה כמה רבדים. בראש ובראשונה חיבור לתורה שיוצר מאליו גם את החיבור החברתי. בנוסף, לעשות סיומי מסכתות כולם ביחד, בהשתתפות הנשים והילדים, סעודות שבת משותפות, זה מחבר גם את מי שלא הרגיש שייך קודם. אנחנו שמים דגש על השירה המשותפת הן בשבתות, בימים נוראים, ולעיתים בזיץ משותף לכל חברי הקהילה. למרות שאנחנו ליטאים, ההרמוניה של השירה מאוד מחברת בינינו."

והוא מסכם: "אם רוצים שיהיה באמת חיבור ותהיה קהילה מגובשת, הערכים התורניים והחברתיים מגיעים רק דרך הלימוד. ללמוד שיעורים ביחד ולהתפלל יחד, למרות מרוצת החיים."

ולפי רמת המעורבות שהוא מעוניין לערב את הרב. נאמר כי הרב לא מעורב כמו אדמו"ר - הוא אדם חכם, המהווה משענת לקהילה שלנו". חברי הקהילה נעזרים ברב לא רק באירועי שמחה ואבל, אלא במעגל החיים כולו. הרב הוא מעין 'ועץ' שחברי הקהילה מרגישים בנוח להתייעץ עמו בנושאים מנושאים שונים, לרבות תחומי השקעה ועסקים.

גדעון כץ מספר על סעודות משותפות, קמחא דפסחא, אירועים בחגים, והשיא הגיע בשנת הקורונה - אז באה לידי ביטוי האחוה בתוך הקהילה בעזרה לחולים ומבודדים.

בקהילה משמרים גם זיקה לגדולי ישראל ונועצים בהם בצומתי הכרעה מרכזיים בחייהם. אף שהחברים אינם לומדים יום שלם, הם מכירים בערכם של לומדי התורה והאברכים, ואף מעודדים את ילדיהם להיות בני תורה. "הקהילה כקהילה הולכת מאה אחוז לפי הקו של המיינסטרים החרדי. לפני בחירות יעשו כנסי חזוק, והרוב המכריע יתייצב תחת מטריית המפלגות החרדיות."

מה שומר על 'הצורה החרדית' של החברים?

"התורה", משיב כץ בפסקנות. "אנחנו מקיימים שיעורים קטנים של הלכה אחרי התפילה. בשבת אחרי התפילה יש שיעורים בהשקפה ובאגדות חז"ל. יש ארבעה שיעורים במהלך היום בדף היומי ובמסכתות אחרות."

כץ מספר על יוזמה נפלאה: הציבור העובד בקהילה תומך בשני כוללים לאברכים שהוקמו בבית הכנסת של הקהילה בתמיכת החברים. מדובר בכ-30 אברכים שלומדים תורה מבוקר עד ערב בסיוע בני הקהילה.

עוד מספר כץ על הערך של לימוד התורה בקרב החברים: "גם אם אחד החברים לא הספיק ללמוד באותו יום, ערך התורה והלימוד נמצאים בראש